

Afázie

Definice:

- *„Jde o získané narušení komunikační schopnosti týkající se poruch symbolických procesů, které vzniká při ložiskových poškozeních mozku, jako důsledek systémového vlivu mozkové léze na vyšší psychické funkce člověka.“ (Cséfalvay)*

Etiologie:

- klinický obraz závisí na lokalizaci a rozsahu léze, věku jedince a na tom, o jaké organické poškození CNS se jedná (nádor, úraz hlavy, CMP)
- **Cévní mozkové příhody (CMP)**
- **Úrazy a poranění mozku**
- **Mozkové expanze – nádory**
- **Zánětlivá onemocnění mozku a mozkových blan**
- **Degenerativní onemocnění CNS**
- **Intoxikace CNS**

Symptomatologie:

- Neschopnost rozumět jazykovým symbolům a neschopnost je užívat.
- důležité příznaky - zda je řeč plynulá, nebo neplynulá (pod 50 slov za minutu), jestli je narušena receptivní či expresivní složka řeči

Nejčastější příznaky:

- **Parafázie, neologismy –**
- **Agramatizmy –**
- **Cirkumlokuce –**
- **Perseverace (ulpívání) –**
- **Logorhea –**
- **Anomie**
- **Poruchy rozumění**

Klasifikace afázie (bostonská):

■ Brocova afázie

- Dominantní je porucha v plynulosti a expresivní složce řeči, klient mluví ztěžka, agramatismy, potíže s opakováním vět
- Relativně dobře zachované porozumění

■ Wernickeova afázie

- mluva je většinou fluentní, výrazně zrychlena, neologismy, parafázie
- nápadná porucha porozumění smyslu a zvuku slova či věty

■ Konduktivní afázie (převodová afázie)

■ **Anomická afázie**

- Anomické pauzy – hledání správného výrazu, obtíže u pojmenování předmětů a činností, spontánní mluva může být fluentní
- klinický nejlehčí typ afázie

■ **Transkortikální smíšená afázie**

■ **Transkortikální motorická afázie**

■ **Transkortikální senzorická afázie**

■ **Globální afázie – totální**

- nejtěžší typ afázie
- nulová produkce, perseverace slabiky – tou-tou, neologismy
- nereaguje ani na mluvenou ani na psanou výzvu

Shrnutí plynulosti:

■ **Plynulé typy**

- Wernickeova afázie
- Anomická afázie
- Transkortikální senzorická afázie
- Konduktivní afázie

■ **Neplynulé typy**

- Globální
- Brocova afázie
- Transkortikální motorická afázie
- Transkortikální smíšená

Diagnostika afázie

- **základní zkoušky** pro zjištění typu afázie:

Terapie afázie:

- **v akutní fázi**, zejména na jednotkách intenzivní péče, je terapie intenzivnější a je prováděna individuálně
- **v chronickém stadiu** - zaměřena více na obnovu sociálních kontaktů
-